

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרֵשֶׁת תּוֹלְדוֹת

כ"ס ז', אֲלִיּוֹן ק"ס ז'

לְהַשְׁקִיעַ בְּמַגְרָשִׁים

סֵפֶר הַרְהו"ח ר' שְׁלֹמֹה טְלִינְגֶטֶר ז"ל: הַרְהו"ק רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹזִין זִיע"א אָמַר פְּעַם בְּעַת חֲתַנְתָּ אַחַד מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיו: אִם הַמַּחְתָּן יֵשׁ לוֹ שֶׁכֵּל יַעֲשֶׂה גַם לְעַצְמוֹ קַפּוּטָה חֲדָשָׁה עַל הַשְּׁבוֹן זֶה, וְאִם הָיָה לוֹ יוֹתֵר שֶׁכֵּל הָיָה מִשְׁקִיעַ גַּם בְּקִנְיַת מַגְרָשׁ.

וְהוֹסִיף וְסִפֵּר שֶׁבְּדִידִיָּה הָיָה עוֹבֵדָא: כְּשֶׁהוּא הָיָה עֵנִי נָתַן פְּעַם דְּמֵי קְדִימָה עַל בֵּית לִפְנֵי חֲתַנְתָּ אַחַד מִבְּנָיו, וְהַמְסַחֵר שָׁלוֹ הָיָה בְּמִשְׁחַת נַעֲלִים וְלֹא הָיָה לוֹ קוֹנִים, וְהַרְבֵּה סְחוּרָה עָמַד כְּמַעַט לְהַתְקַלֵּק. פְּתֹאֹם פְּרָצָה הַמְלַחֲמָה וּמְכַר בְּכֶמֶה יָמִים אֶת כָּל הַסְּחוּרָה שֶׁהָיָה לוֹ בְּעֶשְׂרֵת מוֹנִים מִמְּחִירוֹ הַרְגִיל וְהִתְעַשֵּׂר, וְעוֹד לִפְנֵי הַחֲתַנָּה שָׁלַם אֶת כָּל מַחִיר הַבַּיִת ('עַת דּוּדִים' עֵמוּד סג).

הַהֲשָׁפָעָה עוֹבֵרֶת דֶּרֶךְ הַמַּתְחִיב

סֵפֶר הַרְהו"ג רַבִּי יַעֲקֹב קוֹזְלִיק זצ"ל, שֶׁכְּאַשֶׁר אָבִיו ז"ל עָמַד לְגַמֵּר שְׂדוּךְ אֶצֶל אַחַד מִצְּאֲצָאִיו, הוּא נִכְנָס אֶל הַרְהו"ק רַבִּי שְׁלֹמֹה מְזוּוִיָּהֵל זִיע"א לְהַתִּיעֵץ עַל כֶּה, שֶׁרְצוֹנוֹ הָיָה שֶׁהַצַּד הַשֵּׁנִי יִקְבַּל עַל עַצְמוֹ בְּנוֹסֶף לְהַשְׁתַּתְּפוֹת בְּהוֹצָאוֹת הַנְּשׂוֹאִין גַּם נְתִינַת 'קַעֲסֵט' לְזוּג, הַחֲזָקָה הַחֲתָן וְהַפְּלָה לְמִשְׁךְ זְמַן. אָמַר לוֹ הַרְהו"ק: לָמָּה לָךְ שֶׁהַשְּׁפָעָה תַעֲבֹר עַל יְדֵי מִישֶׁהוּ אַחֵר, תָּן אֹתָהּ 'קַעֲסֵט' וְהַשְּׁפָעָה תַעֲבֹר דֶּרֶכָּה.

וּמָטוּ מִשְׁמִיָּה דַהַרְהו"ק רַבִּי שְׁלֹמֹה מְזוּוִעֵהִיל זִיע"א שֶׁאָמַר שֶׁקִּבְּלָהּ לוֹ מֵאֲבוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁעַל הוֹצָאוֹת הַחֲתַנָּה יֵשׁ אוֹצֵר מִיחָד וְאֵינּוּ בְּכֹלל שְׂאֵר מְזוּנּוֹתָיו שֶׁאִמְרוּ בְּגִמְרָא (בִּיצָה טז), כָּל מְזוּנּוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכְּפּוּרִים חוּץ מֵהוֹצָאֵת שְׁבֹת וִיו"ט, וְכִמוֹ כֵּן חוּץ מֵהוֹצָאוֹת הַחֲתַנָּה שֶׁל בְּנָיו.

אוֹצֵר גָּדוֹל בְּשָׂמִים

אִישׁ חֲסִיד הָיָה, מַחְסִידֵי אֶלְכַסְנֶדֶר, שֶׁהֲצַעַ

בַּעַל שְׂמֻחָה - בִּידוֹ לְהַשְׁפִּיעַ שְׂמֻחָה

וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֵּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ (יט, ג).

עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כו ל): 'וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֵּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ', דָּרַשׁ הַרְהו"ק רַבִּי מֵאִיר מֵאֲפֶטָא זִיע"א בְּסִפְרוֹ 'אוֹר לְשָׂמִים' בְּהַקְדָּם דְּבַרֵּי הַרְהו"ק ה'אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל' זִיע"א: 'וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֵּה וכו'. דִּהְנֵה שְׂמַעְתִּי מִכְּבוֹד אֲדָמוֹר הַרְבַּ מִמַּעֲזוּבוֹשׁ, כְּאַשֶׁר הָאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה נְשׂוֹאִין לְבָנָיו, מִשָּׂם בָּאָה לוֹ פְּרִנְסָה, וּמִצְּאֵתִי רְמֹז לְזֶה בְּזֶה הַפְּסוּק 'וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֵּה', דִּהְיִינוּ שְׁעוֹשֶׂה חֲתַנָּה לְבָנָיו, 'וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ' בָּאָה לוֹ פְּרִנְסָה וְכָל טוֹב.

וְכֵן אָמַר הַרְהו"ק רַבִּי אוֹרֵי מַסְטָרְלִיסק זִיע"א בְּשֵׁם מוֹרוֹ הַרְהו"ק רַבִּי שְׁלֹמֹה מַקְרָלִין זִיע"א: מִי שִׁיזְכַּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעִשׂוֹת אֵיזָה שְׂמֻחָה שֶׁל מִצְוָה כְּמוֹ בְּרִית מִלָּה אוֹ נְשׂוֹאִין לְבָנָיו וְכַדּוּמָה אֲזַ פּוֹתַחִין לוֹ כָּל הַיְכָלוֹת וּמִמְלָאִים כָּל מִשְׁאֲלוֹתָיו וְלִהְשִׁיג כָּל הַשְּׂגוּת. וְאוֹתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר יִצְעַר אוֹתוֹ בְּיוֹם זֶה וְעַל יְדֵי זֶה מִשְׁךְ יָדוֹ אֶפְלוֹ רַק רָגַע אַחַת מִכָּל אוֹתָן הַהֵיכָלוֹת הַעֲלִיּוֹנִים יֵשׁ לוֹ עוֹן גָּדוֹל ('אִמְרֵי קְדוּשׁ' אוֹת קנו).

וְכֵן הֵבִיא בְּסִפְר 'רַמְתִּים צוֹפִים' (כ לג): וְכֵן שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁם הַרְבִּי מְלוּבְלִין ז"ל שֶׁלְּכֵן נִקְרָאִים בַּעַל שְׂמֻחָה, שֶׁהוּא בָּכַחוּ לְהִיּוֹת אָדוֹן וְבַעַל עַל כָּל דְּבַר שְׂמֻחָה לְתַן לְאַחֲרִים הַהֲשָׁפָעוֹת טוֹבוֹת. וְכֵן הָיָה קִבְּלָהּ בִּידֵי חֲסִידִים וְאֲנִשֵּׁי מַעֲשֶׂה לְנַסֵּעַ לְצַדִּיקִים בְּעַת שְׂמֻחָתָם שְׂמִשָּׁם יִגִּיעוּ לִירְאֵת שְׂמִים בּוֹדָאִי. וְאַשְׁרֵי לְזֶה שְׂמֻשְׂמַח חֲתָן וְכֹלָה לְשֵׁם שְׂמִים.

וּבְסִפְר 'טַעֲמֵי הַמְּנַהֲגִים' (אוֹת תַּתְּקִצוּ, בַּהֲעֵרָה): וּבְשֵׁם אֲדָמוֹר הַרְבַּ הַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ מֵאֲלַעֲסָק זְצוּק"ל שֶׁאָמַר בְּשֵׁם צַדִּיקִים, שֶׁכְּאַשֶׁר הָאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה נְשׂוֹאִין לְבָנָיו, נִפְתַּח לוֹ שַׁעַר חֲדָשׁ, וּמִי שִׁיֵּשׁ לוֹ שֶׁכֵּל עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ גַּם כֵּן מְלַבּוֹשׁ חֲדָשׁ.

המסגלים לפרנסה שהם ראשי תבות וסופי תבות: פא"י חת"ך (שער הכוונות' להאריז"ל יח א), והיינו דאיתא בגמרא 'אהדורי אפתחא לא מיהדרי', שאינם מכוונים הכוונות הצריכות בפסוק 'פותח את ידך' ולכן מיעני, והיינו 'אהדורי אפתחא' לכוון ב'פותח את ידך'.

ושני שמות אלו של פרנסה 'פא"י חת"ך' הם בגימטריא תקי"ט, ושתי התבות 'חתן וכלה' הם גם כן בגימטריא תקי"ט, ולכן כשעושים חתנה ומתברים ביחד חתן וכלה מתהווה מספר שני השמות המסגלים לפרנסה, ולכן חתנה מביאה פרנסה.

ואפשר אולי דזה גם הכונה במה שמאחלים בעת חתנה 'שהזוג יעלה יפה', ולמה אומרים דוקא 'יפה' ולא אומרים 'טוב' או 'נאה' וכדומה, אלא דבפרשת מקץ בפסוק 'יפות מראה' (בראשית מא ב) כתב רש"י, סימן הוא לימי השבע שהבריות נראות יפות זו לזו, הרי דיפה מורה על שבע ושפע, ולכן אומרים שהזוג שהוא בגימטריא של שמות הפרנסה יעלה ויביא שיהא יפה דהיינו פרנסה בשפע.

ובספר 'מעשה יחיאל' (פרשת שמות) הביא לפרש דברי המסורה 'ויבן ערי מספנות לפרעה' ואידך 'ויבן את הצלע' וזה לשונו: שמעתי על דרך גזרה שוה, דעל ידי שאדם עושה שמחת נשואין על ידי זה נפתחים לו שערי פרנסה והתר גם לצרף עצמו, ולפעמים גם לשלם חובות. ומרמז 'לפרעה' מלשון פרעון. ועין שם שבאר ש'ויבן את הצלע' רומז על זמן של הנשואין שלקח ה' את הצלע היא חוה והביאה אל האדם שישאנה, ובזמן זה 'ויבן ערי מספנות', שמצליח בפרנסה, וגם 'לפרעה' שיוכל לפרע חובותיו, וכן יהי רצון.

(מתוך הספר ספיר ויהלום - נישואין להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

לו שדוך עבור בנו, וספמו שני הצדדים כמה כסף יתן כל צד. לאחר זמן מה הגיע השדכן ואמר שצד הכלה רוצה עוד סכום כסף גדול אשר עליו לא היה מדבר בעת כתיבת התנאים. אותו חסיד חרה לו הדבר, ובפרט שלא היה משפע בממון, ומנין ישיג עוד סכום כסף זה. ועל כן הלך אל הרה"ק ה'אמרי מנחם' מאלכסנדר זיע"א וספר לו את כל פרטי המעשה ושאלו למוצא פיו.

אמר לו הרה"ק פי הנה זה השדוך הוא מן השמים, וחלילה מלבטל את השדוך, אלא אדרבה ילך ויגמר אותו לחיים ולשלום. ועל דבר הפסוק אינו צריך לדאג, כיון שלקבה יש בשמים אוצר גדול לכלם. אותו אברך הלך ולוה את סכום הפסוק שהוא ונתן אותו לצד הכלה. באותו יום שהיה צריך להחזיר את סכום הפסוק, אותו התחיב, עשה עסק מסים והרויח את כל סכום ההלוואה. אז הבין האיש את מה שנאמר לו כי להקב"ה יש אוצר גדול בשמים לכלם וה' חנן אותו גם כן מאותו אוצר.

בעת שמחת נשואין נפתחים שערי פרנסה

ופרוש נפלא בזה כתב בספר 'ברכות אבי' (פרשת תולדות): ואפשר אולי להסביר איך מביאה חתנה פרנסה, דהנה בספר 'אמרי יוסף' (פרשת אמור) כתב בשם הרה"ק רבי בעריש אבי הרה"ק מורנו רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב, דאיתא בגמרא (שבת קנא): 'נקטינן האי צורבא מרבנן לא מיעני', ומקשה הגמרא, 'והא חזינו דמיעני', ומתרץ 'אהדורי אפתחא לא מיהדרי'. ודקדק הר"ר בעריש הנ"ל, דהרי אנו רואים מעשים בכל יום דגם תלמידי חכמים חוזרים על הפתחים ל"ע.

ולכן אמר פרוש הגמרא הוא, דידוע (מגן אברהם סי' קסו ס"ק ב, בשם של"ה) שאדם צריך להתפלל בכל יום על פרנסה, ויש לכוון בפסוק 'פותח את ידך' לשמות

שו"ת קתר

חידון אִלְדָּנוֹת - נושא פרסים באיזה פסוק בפרשה מופיע רצף של חמשה פעולות?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת כי תבא:

ש. היכן נאמר לבני ישראל להשתמש בסיד? ת. משה אומר לבני ישראל שביום אשר בו הם יעברו את הירדן הם ייקחו 12 אבנים גדולות, יצפו אותן בסיד (דברים כז, ב), ויכתבו עליהן את התורה כולה.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר": פרשת כי תבא: ה' י. מלול מבית שמש.

